

**Gymnázium Krnov, příspěvková organizace
Smetanův okruh 2, 794 00 KRNOV**

**MINIMALNÍ PROGRAM PREVENCE
RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ**

školní rok 2016/17

I. Úvod

Minimální program primární prevence vychází z **Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 až 2018**. Vychází z aktuálních *Metodických pokynů* Ministerstva Školství mládeže a tělovýchovy.

Strategie je v souladu s *Národním programem rozvoje vzdělávání*, tzv. *Bílou knihou*, s *Akčním plánem Evropské unie boje proti drogám*, *dokumentem WHO Evropské zdraví 21-Cíl 12* a s *Usnesením vlády č.1046 k Dlouhodobému programu zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky Zdraví pro všechny v 21.století*. Strategie je současně plně v souladu se schválenými *Standardy primární prevence*.

Dále navazuje na *Metodický pokyn ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. : 200006/2007 – 51*.

Je v souladu s § 29 odst. 1 a § 30 odst. 3 zákona č. 561/ 2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (*Školský zákon*), ve znění pozdějších předpisů a § 18 písm. c) zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů. A vychází z *Vyhlášky o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních č.72/2005 Sb. Dle Školského zákona č.561/2004 Sb.*

Jako hlavní cíle si tento program klade :

- ovlivnit vytváření žádoucího zdravého životního stylu u dětí a mládeže
- formování odmítavých postojů k negativním jevům v chování (záškoláctví, šikana, násilí, divácké násilí, rasismus, xenofobie, vandalismus, kriminalita, delikvence, gamblerství, užívání návykových látek, intolerance, závislost na politickém a náboženském extremismu, netolismus (virtuální drogy)
- vytváření a upevňování morálních hodnot, zvyšování sociální kompetence dětí a mládeže a rozvoj dovedností, které vedou k odmítání všech forem sebeustrádky
- zvýšení odolnosti dětí a mládeže vůči sociálně patologickým jevům
- posílení duševní odolnosti dětí a mládeže vůči stresu, negativním zážitkům a vlivům
- rozvíjet schopnost řešit problémy, případně schopnost nalézt pomoc pro řešení problémů
- dostatečně informovat o infekčních chorobách a jejich prevenci (HIV/AIDS, žloutenka ...)
v souvislosti s užíváním návykových látek
- formovat schopnost efektivní komunikace mezi vrstevníky i dospělými a zvládat různé životní konflikty
- rozpoznat a zajistit včasné intervence zejména v případech domácího násilí, týrání a zneužívání dětí, ohrožování mravní výchovy mládeže a poruch příjmu potravy (bulimie, anorexie)
- systémové zavádění etické a právní výchovy do výuky jednotlivých předmětů
- zvýšit spolupráci s rodiči a osvětovou činnost pro rodiče v oblasti zdravého životního stylu a v oblasti prevence problémů ve vývoji a výchově dětí a mládeže
- vytváření podmínek pro smysluplné využívání volného času dětí a mládeže
- aktivně přijímat zdravý životní styl (životospráva, sportovní a kulturní aktivity)

II. Spolupráce s ředitelem školy

- seznámení ředitele školy s programem a dohodnutí základních pravidel realizace programu
- uvolňování žáků a pedagogů na proškolení a vzdělávání v oblasti primární prevence
- informovat pedagogickou radu, Školskou radu a rodičovskou veřejnost o realizaci programu
- vytváření odpovídajících podmínek pro realizaci Minimálního preventivního programu

termín: průběžně

III. Spolupráce s pedagogickým sborem

- seznámit všechny pedagogické pracovníky s filosofií programu a zaangažovat je do jeho realizace
- předávat nezbytné informace z dané vzdělávací oblasti a preventivních činností se žáky všem ostatním učitelům
- seznámit pedagogickou radu s výsledky průzkumu výskytu negativních jevů na ZŠ a SŠ v okrese i ve městě
- snažit se o optimalizaci vztahů mezi učiteli a žáky

termín: průběžně

IV. Spolupráce s výchovným poradcem a třídními učiteli

- snažit se o včasné odhalování specifických poruch učení a chování (stresy, agresivita, sociální problémy, problémy v rodině) a seznámení pedagogického sboru s problémovými žáky, popřípadě s příčinami problémů
- třídní učitelé motivují žáky k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem a dbají na jejich důsledné dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu), podporují rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy
- třídní učitelé upozorní v třídnických hodinách na nebezpečí výskytu negativních jevů (šikana, krádeže, projevy netolerance, drogová problematika, gamblerství, virtuální drogy - počítače, video, televize)
- třídní učitelé získávají a udržují si přehled o osobnostních zvláštностech žáků třídy, i jejich rodinném zázemí

termín: třídnické hodiny, průběžně

V. Aktivity pro žáky

1. Adaptační pobyty

- v termínu září každého školního roku adaptační pobyt pro studenty primy a prvních ročníků čtyřletého gymnázia

- ostatní akce:

- olympiády a soutěže	:	zeměpis		Křížanovský, Příbylová
		biologie		Jánová, Kratochvílová
		matematika, Pythagoriáda		
		Matematický klokan		Opršal, Příbylová, Peroutová, Indrák, Mičinská, Moravcová
		fyzika		Ulmann, Indrák
		Archimediáda		Ulmann
		Piškvorcky – organizace školního kola + okresní kolo	Indrák,	Příbylová, Mičinská
		chemie		Štěpánek
		český jazyk		Kleinová, Bachanová
		cizí jazyky	JN	Chudárková
			JA	Korpas, Kutálková, Váňová, Kolářová, Brisudová, Bažová, Studecká
			JFr	Kolářová, Valášková
			JR	Brisudová,
			JŠp	Kleinová
		recitační soutěže		Kleinová
		Mladý Démósthénés		Kleinová
		dějepis		Tošenovjanová, Bachanová

Přírodovědný Klokan

Mladý Démósthénés - (Kleinová), třídy nižšího i vyššího gymnázia podle zájmu

Čtení pomáhá - zapojení do celorepublikové akce (Bachanová)

Návštěva Slezského divadla v Opavě a Moravskoslezského divadla v Ostravě –
dle nabídky

Halloween, říjen 2016, tělocvična (Váňová, Kutálková)

Anglické divadlo (L.Kutálková) (termín bude upřesněn), History of England

English Week červen 2017, Ostrava

Poznávací zájezd do Francie, září 2017

Spelling Bee duben 2017 soutěž ve spelování spolupráce se ZŠ všichni vyučující JA

Anglický slavík květen 2017 soutěž ve zpěvu anglických písní H.Váňová,
L.Kutálková

Desetiboj v angličtině pro nižší gymnázium a ZŠ

Iuvenes Translatores – překladatelská soutěž – vybraní studenti (Váňová)

Španělské dny – interaktivní program pro žáky o španělské hudbě a kultuře

Maraton v četbě – španělský jazyk Don Quijot, (Brisudová)

Pořad pro studenty španělštiny Španělsko křížem krážem – Praha – říjen 2016

12. ročník projektu Příběhy bezpráví – filmová projekce Sovětská okupace ČSSR 1968, následná beseda s pamětníkem - listopad (M. Bachanová)

Účast na akci Frankofonní píseň

Turistický a sportovní kurz pro studenty 3. Očníků v Chorvatsku- červen 2017

Poznávací zájezd po Prahy pro studenty kvarty –duben 2017

Synagoga – prezentace žáků 3. a 4. roč. na téma Karel IV. – v rámci Česko-německého týdne

Zájezd do předvánoční Vídně 1-2 dny, Chud, Val

Krnovské hudební slavnosti

- exkurze

- přírodovědná exkurze (v květnu nebo červnu bude uspořádán jednodenní zájezd pro 1. ročníky a kvintu do arboreta Nový Dvůr)
- exkurze do výroben s biotechnologickým provozem (Opršal, Štěpánek)
- K-centra- prosinec (Valášková, Bážová)
- Městský úřad – červen (Bažová)
- Okresní soud, OSSZ, Úřad práce
- Návštěva Slezského divadla v Opavě a Moravskoslezského divadla v Ostravě
- Návštěva Městské knihovny Krnov – 01, 05, 1. ročníky, další ročníky dle nabídky programů)
- návštěva Synagogy, Městského muzea, Městského archivu
- památníky 2. sv. války a třetího odboje: Hrabyně, Ostrá Hůrka v Háji ve Slezsku, Štítina říjen 2016 pro 05 a zájemce z 1. A

VI. Spolupráce s rodiči

- informovat Školskou radu a SR o záměrech a způsobech realizace programu primární prevence
- propagovat protidrogovou problematiku na třídních schůzkách SR formou letáček a brožur
- osobní rozhovory třídních učitelů, výchovného poradce a preventisty s rodiči problémových žáků

- spolupráce při finančním zajištění sportovních a kulturních akcí studentů školy
- vytváření prostoru pro aktivní účast rodičů společně s dětmi na preventivních aktivitách školy (sportovní turnaje-nohejbal, maturitní kopačka, studentský ples, besedy atd.)

termín : třídní schůzky, průběžně

VII. Spolupráce s partnerskou školou ve Friedbergu a Prudniku

- rozvíjení přátelských vztahů mezi národy, odstraňování projevů intolerance
- návštěva partnerské školy z Friedbergu)
- dle možností vzájemné výměnné zájezdy studentů a pedagogů s poznávací a kulturní náplní
- spolupráce se studenty a učiteli z partnerského Prudniku

VIII. Metodické pomůcky a informace

- průběžné doplňování knihovny s danou problematikou v kabinetě biologie
- průběžně doplňovat videotéku uloženou v kabinetě biologie
- aktualizovat stálou nástěnku s problematikou DROGY, poutačů s dostupnými informacemi o možnostech pomoci (kontaktní místa)
- propagace zdravého životního stylu ve výuce i mimoškolní činnosti

termín : průběžně

IX. Spolupráce s ostatními odborníky

- dle možnosti provést besedu pro pedagogické pracovníky o stavu negativních jevů na základních a středních školách v okrese Bruntál s okresním protidrogovým koordinátorem nebo seznámit učitelův sbor s výsledky průzkumu
- ve spolupráci s PPP Bruntál operativně spolupracovat při řešení problémových situací u žáků
- nadále rozvíjet poradní činnost pro žáky gymnázia
- ve spolupráci s K-centrem KRYSTAL Krnov podat rodičům i studentům základní informace o činnosti tohoto zařízení a o možnostech spolupráce s rodičovskou veřejností i mládeží, realizovat

- besedy s pracovníky K-centra KRYSTAL pro třídní kolektivy o nebezpečí drog
- beseda s právníkem, s pracovníky Komerční banky, s Policií ČR – prosinec (Valášková,)
  - spolupráce s občanským sdružením Život dětem – organizace Srdíčkových dnů
  - chemické besedy na téma chemie potravin, veterinářství podle dohody a možností.
  - spolupráce s nadací Liga proti rakovině: besedy pro 3. a 4. ročníky
  - spolupráce s MF Dnes - beseda s redaktorem MF Dnes 3. ročníky
  - v prvních ročnících a v primě proběhnou besedy na téma sexuální výchova a dospívání podle projektů: *Čas proměn a S tebou o tobě*

termín: průběžně

X. Spolupráce s institucemi zabývající se využitím volného času dětí a mládeže

Městský úřad Krnov

- realizace výtvarných soutěží

SVČ Méd'a Krnov

- propagace volnočasových aktivit na naší škole-organizace tanečních pro studenty 2. ročníků
- pomoc žáků při organizaci akcí pro děti a mládež - v rámci primární prevence (olympiáda MŠ, olympiáda ÚSP, Děti sobě)

Středisko ekologické výchovy

- prohlubovat spolupráci a využití nabídky ekologicky zaměřených programů
- využití nabídky programů SEV pro studenty školy (zapůjčení videokazet, účast na soutěžích)

XI. Evidence a efektivita programu

Zhodnocení MPP na rok 2015/16

Plánované aktivity a akce, jako součást MPP pro rok 2015/2016, proběhly v souladu s MPP.

Plnění krátkodobých i dlouhodobých cílů prevence RCH dle MPP probíhá, podle průběžných průzkumů a ve srovnání s výsledky z ostatních školských zařízení v MS kraji, pozitivně.

Činnost Metodika prevence

V říjnu byl ve třídě sekundě šetřen případ s atributy kyberšikany. Viníci byli odhaleni a kázeňsky potrestáni.

V listopadu byl v maturitním ročníku řešen případ dvou studentů, kteří byli v době výuky pod vlivem marihuany. Vše bylo prošetřeno a kázeňsky vyřešeno.

Do sekundy byl přizván okresní metodik a dětský psycholog S. Toman, aby provedl intervenci ve třídě a dále pracoval s třídním kolektivem.

V průběhu školního roku bylo řešeno několik drobných problémů formou pohovoru s žáky, třídními učiteli, či rodiči. Závažnější problémy byly řešeny ve spolupráci s Výchovnou poradkyní dle daných postupů.

Ve spolupráci s výchovnou poradkyní a dětským psychologem byl řešen problém s chováním studenta septimy. A to zejména jeho problém s chováním k vyučujícím. Jeho chování doznalo změn, nicméně práce s žákem bude pokračovat i nadále.

Spolupráce s odborníky

V říjnu a březnu proběhly pravidelné schůzky školních metodiků prevence, koordinátorky prevence města Krnova, policie ČR a oblastního metodika prevence Mgr. Tomana, na téma bezpečnost ve školách, úpravy legislativy, nové dotační programy a možnosti metodiky prevence na rok 15/16.

Průběžná konzultace s odborníky z PPP Bruntál, PPP Krnov a Střediska výchovné péče v Krnově.

zpracoval
Mgr. Kutálek Lubomír
(školní metodik prevence rizikového chování)

XII. Přílohy

Krizový plán

Upřesňuje postup školy v případě zjištění projevů rizikového chování u žáků a studentů ve školním zařízení.

V případě zjištění šikany na škole

1. Okamžitá ochrana oběti: umístění oběti do ochranného prostředí s dohledem dospělé osoby. Oddělení agresorů a zajištění jejich dohledu, aby nemohli ovlivnit svědky, nebo se domluvit na výpovědi. Kontaktovat rodiče oběti a domluvit se na dalším postupu.

V případě pokročilé šikany či šikany s neobvyklou formou (výbuch skupinového násilí vůči oběti, v případě třídního lynčování apod.) je potřeba vždy informovat **policii ČR, pracovníka PPP Bruntál** (Pedagogicko-psychologická poradna), a **pracovníka OSPODu** (oddělení sociálně-právní ochrany dětí) či další orgány.

2. Stanovení strategie intervenčním týmem. Ve složení: školní metodik prevence ŠMP (Mgr. Kutálek Lubomír), výchovný poradce VP (Mgr. Bachanová Marcela), ředitel školy (Mgr. Schreier Vladimír), třídní učitel TU, popř. externí odborník.

3. Rozhovor se žáky. V pořadí: svědci a ti, kteří na šikanu upozornili (popřípadě konfrontace svědků), rozhovor s obětí, rozhovor s agresory, případně konfrontace agresorů (nikdy však přímá konfrontace agresora a oběti!)

Výpovědi jsou zaznamenány písemně, popř. i pořízena audio nahrávka.

4. Informace učitelskému sboru. Na mimořádné schůzi oznámí ředitel učitelům okolnosti vzniku případu a seznámí je s výsledky vyšetřování. Za intervenční tým přednese návrhy na výchovná opatření a způsobu práce s třídou. O opatřeních nechá hlasovat a vyhotoví zápis s domluveným postupem.

5. Individuální schůzky s rodiči aktérů. Je vhodné zvát rodiče agresorů po jednom páru. Jednání je přítomen ředitel, ŠMP, VP, TU případně další osoby. Obě strany podepíší zápis z jednání.

6. Dohoda o vzájemné informovanosti. Škola se s rodiči dohodne na vzájemném informování.

7. Třídnická hodina pro žáky. Žáci jsou informováni TU o rizicích agresivního chování a o výchovných opatřeních školy.

8. Mimořádná třídní schůzka (po přijetí výchovných opatření). Rodiče jsou informováni o situaci, průběhu vyšetřování a o opatřeních pro zamezení dalších potíží

Návykové látky ve škole

V případě:

Důvodného podezření, že některý z žáků ve škole nebo školském zařízení má návykovou látku u sebe – jelikož se jedná o podezření z trestného činu nebo přestupku, spadá řešení tohoto jednání do kompetence Policie ČR, která bude o této skutečnosti bezodkladně informována. Do doby příjezdu policisty bude žáku zamezen kontakt s dalšími žáky a bude sledován. Jeví-li žák známky otravy, bude přivolán lékař.

Distribuce návykových látek ve škole – má-li pedagogický pracovník důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci drog, vždy vyrozumí příslušné oddělení Policie ČR (protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu). Neohlášením by se vystavil stíhání pro trestný čin *nepřekážení trestného činu podle ust. §167 tr. zákona*.

Užívání návykových látek ve škole – žákovi bude zabráněno v pokračování užívání takovéto látky. Bude zajištěno vyjádření žáka k uvedenému jednání, vyrozuměno vedení školy a zákonní zástupci žáka. V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, budou zákonní zástupci vyzváni, aby si žáka ve škole vyzvedli. Hrozí-li žáku akutní zdravotní nebezpečí, bude do školy přivolán lékař. O tom, že žák (mladší 18 let) užívá návykovou látku, bude vyrozuměn orgán sociálně – právní ochrany obce s rozšířenou působností (OSPOD) (v souladu se zákonem č.359/1999 Sb. o sociálně – právní ochraně dětí, v ust. §10 odst. 4).

Nálezu návykové látky ve škole – bude informováno vedení školy, za přítomnosti další osoby látky vložena do obálky, přelepena, opatřena datem, časem, podpisem a razítkem školy. Umístěna pod dohledem to školního trezoru. O celé záležitosti bude vyrozuměna Policie ČR.

Škála výchovných opatření:

napomenutí a důtka třídního učitele, důtka ředitele školy; podmíněné vyloučení a vyloučení ze školy (nelze použít v případě žáka, který plní povinnou školní docházku, prima-kvarta);

snížení známky z chování;

převedení do jiné třídy, skupiny (je třeba individuálně posoudit efektivitu tohoto opatření, aby nedošlo k přesunutí šikany do nového prostředí a podmínek);

vyloučení ze školy při opakování násilí po rozhodnutí výchovné komise (nelze použít v případě žáka, který plní povinnou školní docházku)

ředitel školy doporučí rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení střediska výchovné péče, případně doporučí realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v diagnostickém ústavu

ředitel školy podá návrh orgánu sociálně-právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu

škola umožní agresorovi individuální výchovný plán.

V případě krádeže ve škole

Každou nahlášenou krádeží se zabývejte, vyšetřujte ji. Je to důležité poselství jak pro poškozeného, tak pro zloděje. Jakmile budete k dětem mít proslovy o krádežích, nezačínejte je tím, že si všichni mají na své věci dávat dobrý pozor a vy jste jim říkali, že si to či ono nemají do školy nosit nebo to mají zamykat. Tyto informace často vyznívají, jako by za krádež mohl poškozený, nikoliv zloděj. Jakoby normální bylo všechno zamykat a ne nekrást. Rozhovory s poškozeným po nahlášení krádeže rovněž nezačínejte tímto způsobem.

Pokud je znám pachatel krádeže na školní půdě, měl by mít možnost pohovořit si o svém jednání s vedením školy, výchovným poradcem, metodikem prevence.

Pečlivě se zabývejte příčinami. Některé jsou významně polehčující (dítě je ke krádeži donuceno někým jiným, z koho má strach). Někdy se může jednat i o formu kompulzivního chování, kterou je nutné řešit v rámci odborné péče.

S náhradou způsobené škody postupujte jako u vandalismu. Preferujte nápravu vztahu mezi poškozeným a zlodějem – trvejte na tom, aby zloděj věc vrátil přímo poškozenému, omluvil se a nabídnul za své chování nějakou kompenzaci.

Zákonné zástupce zloděje vyrozumívejte vždy až poté, kdy budete přesně znát příčiny, které dítě k takovému chování vedly a to zejména v případě menších dětí.

O krádeži a jejím šetření proveďte záznam, ze kterého budou jasně vyplývat všechny důležité skutečnosti: kdo – kdy – kde – jak – proč – čím.....

Důležité upozornění - Škola a školské zařízení není orgán činný v trestním řízení, takže nemůže nic vyšetřovat. Pokusy o „vyšetřování“ ze strany školy, mohou nenapravitelně ovlivnit další vyšetřování Policie ČR.

Kdy hlásit rodičům:

Rodičům poškozeného vždy ihned, rodičům zloděje rovněž vždy, nicméně mělo by tomu předcházet precizní zjištění příčin. Celá řada dětí krade proto, že je někdo krást poslal a oni z něj mají strach.

Kdy hlásit polici ČR:

V případě, kdy je škoda nikoliv nepatrná, nikdo nejeví snahu o nápravu a škola není vlastními silami schopná domoci se takové nápravy. Musí se jednat o úmyslné zcizení, poškození nebo zničení věci. Hlásíte také tehdy, jestliže o to žádá poškozený nebo poškozená nebo jejich zákonní zástupci.

Kdy hlásit na OSPOD:

V případech, kdy se jedná o opakované jednání a výchovná a další opatření, která zvolila škola, neměla žádný účinek.

V případě, že je ukradena věc menší hodnoty než 5000,- Kč (a je to bez použití násilí – překonání překážky, není to vloupání) jedná se o přešůpek proti majetku dle § 50 zák. o přestupcích č. 200/1990 Sb. v platném znění.

Škoda na odcizené věci od 5000,- Kč výše je trestným činem krádeže dle ustanovení § 205 trestního zákoníku. V případě, že byla odcizena věc s hodnotou menší než 5.000,-Kč, ale bylo použito násilí – vypáčená skříňka, šatna, šuplík...nebo násilí vůči osobě a snaha zmocnit se věci – loupež, jedná se vždy o trestný čin.

Syndrom týraného dítěte CAN

Syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte (CAN - Child Abuse and Neglect). Jde o jakoukoliv formu týrání, zneužívání a zanedbávání dětí, která je pro naši společnost nepřijatelná.

Změny v chování dítěte:

celková stísněnost a nezáměr o dění kolem, zvýšená opatrnost v kontaktu s dospělými. Úzkost a vyděšené reakce v přítomnosti konkrétních dospělých osob nebo v situaci, kdy je dítě s dospělým samo. Vyhýbání se školním a mimoškolním aktivitám, nápadně lhostejné postoje, výroky typu „mně je to jedno“, agresivní napadání a šikanování vrstevníků. Zvýšená citová dráždivost a agresivní projevy na sebemenší podněty, potíže se soustředěním a zhoršení prospěchu ve škole. Váhání s odchodem domů po vyučování, neomluvené absence ve škole, odmítání jídla nebo přejídání, sebepoškozování, útky z domova.

Známky na těle dítěte:

opakovaná zranění včetně zlomenin, modřiny, řezné rány, otoky částí těla (například rtů, tváří, zápěstí). Stopy po svazování, otisky různých předmětů na těle, natrhnutí ucha, otisky dlaně a prstů, stopy po opaření nebo popálení cigaretou.

Rozhovor s žákem je klíčový

Když učitel po zpozorování neklamných známek vzbuzujících podezření na syndrom týraného dítěte dojde k závěru, že dítěti je potřeba pomoci, měl by se vždy nejdříve pokusit navázat s žákem osobní kontakt.

V situaci, kdy se učitel nedaří navázat komunikaci s žákem, je dobré obrátit se na pedagogicko-psychologickou poradnu, na Linku bezpečí nebo přesvědčit žaka, aby se obrátil na kohokoliv, komu důvěřuje.

Učitel by měl po rodiči chtít, aby okomentoval to, jak si vysvětluje problémy, které učitel u dítěte vyzoroval. Může tak i zjistit, že skutečnou příčinou žakova neobvyklého chování je něco jiného než domácí týrání.

Odborník

Když se dítě samo přizná, že je týráno, nebo když si učitel jinak potvrdí, že bylo nějak fyzicky nebo psychicky poškozeno, měl by kontaktovat odborníky. Při zjištění nějaké zdravotní újmy se však nedoporučuje kontaktovat jen lékaře. Pediatr si totiž přeje, aby dítě přišlo v doprovodu rodiče. Také do pedagogicko-psychologické poradny by mělo dítě jít spolu se zákonným zástupcem. Pokud se však škole podaří domluvit se s poradnou na kontaktu bez účasti rodičů, je považováno toto porušení pravidel za přijatelné. Prioritou je pomoci dítěti za každou cenu. Je dobré obrátit se na OSPOD. Na těchto úřadech je veden registr problémových rodin a je tedy možné, že po avízu školy budou sociální pracovníci hned vědět, jaké problémy jsou s danou rodinou spojeny.

Pozor neoznámení trestného činu a nepřekažení trestného činu (v případě, že už jsme se hodnověrným způsobem dozvěděli o týrání svěřené osoby) můžeme být sami pachatelé trestných činů nepřekažení tr. činu a neoznámení tr.činu.

Sexuální zneužívání

Je každé nepřiměřené vystavení dítěte sexuálnímu činu nebo chování, které vede k uspokojování potřeb zneuživatele.

Pohlavní zneužívání je závažným trestným činem proti lidské důstojnosti, na který se vztahuje povinnost překazit jej (oznámit orgánům činným v trestním řízení).

V případě zjištění sexuálního zneužívání (dítě se mi svěřilo osobně, zjistím to z nějaké školní ankety nebo otazníku, dozvím se to od spolužáků nebo z jiných zdrojů)

1. uvědomit si, že jde o velmi citlivou záležitost
2. seznámit s tím co nejužší okruh dalších osob
3. pokud se zneužívání dopouští rodič, není žádoucí informovat ho o tom, že se vám dítě svěřilo
4. komunikovat s dítětem – podrobnější vyšetřování nechat na psychologovi a policii
5. vhodně dítěti sdělit, že skutečnost musíte ohlásit na policii
6. ohlásit na policii
7. ocenit dítě, že za vámi přišlo a ujistit ho, že pro ně uděláte všechno, co je ve vašich silách
8. jestliže dítě nechce, abyste věc ohlásili, situaci konzultujte s odborníkem, ale od oznámení události vás to nesmí odradit

Kontakty:

Dětské krizové centrum, tel: 241 484 149

Internetová poradna: problem@ditekrize.cz

Linka bezpečí, tel: 800 155 555

Linka důvěry RIAPS: 222 580 697, linka@mcssp.cz

Domácí násilí

Domácí násilí představuje obvykle **fyzické, psychické, nebo sexuální násilí** mezi blízkými osobami, k němuž dochází skrytě v soukromí.

Není úlohou pedagoga, usuzovat na domácí násilí na základě svých pocitů, vyvozovat je z chování a projevů dítěte. Pedagog je však povinen jednat v okamžiku, kdy se mu například dítě svěřilo, či pokud zaznamená dlouhodobé nezpochybnitelné známky násilí páchaném na dítěti (podvýživa, modřiny aj.),

Situaci nemůže řešit pedagog sám, ale **vždy s dalšími odborníky**. Vhodné je obrátit se na nejbližší středisko výchovné péče (SVP)

Pokud se ukáže, že je dítě obětí domácího násilí, které splňuje skutkovou podstatu trestného činu, je **zaměstnanec školy povinen tuto skutečnost oznámit Policii ČR a na OSPOD..**

Kontakty:

PPP: Pedagogicko - psychologická poradna,
pracoviště Bruntál, Krnovská 9, 792 01
tel. 554 717 737; fax. 554 714 724, e-mail: info@pppbruntal.cz
pracoviště Krnov, Za drahou 3, 794 01
tel. 554 612 395, e-mail: krnov@pppbruntal.cz

OSPOD: Oddělení sociálně-právní ochrany dětí
Vodní 1, 794 01 Krnov
tel.: 554 697515, e-mail: mzuzanik@mukrnov.cz

SVP: Středisko výchovné péče
Krnov, náměstí Míru 13, 794 01, tel. 596 239 202, vedouci@svp-ostrava.cz
Bruntál, Krnovská 9, tel. 554 716 712 / svpbruntal@quick.cz

ŠMP: školní metodik prevence
Mgr. Kutálek Lubomír, tel.školy 554 614 594, e-mail Lubomir.Kutalek@gym-krnov.cz

VP: výchovný poradce
Mgr. Bachanová Marcela, tel.školy 554 614 594, Marcela.Bachanova@gym-krnov.cz